

Türk Tabipleri Birliđi

_____ Turkish Medical Association _____

SAYIN DR. FAHRETTİN KOCA
T.C. SAĞLIK BAKANİ
Bilkent-ANKARA

2305/2019

26.08.2019

Sayın Bakan,

Konu: Aile Hekimlerinin güvenlik soruşturması nedeniyle sözleşmelerinin feshi hk.

Sayın Bakan, geçtiğimiz hafta, İstanbul'da görev yapan 15 Aile Hekiminin sözleşmesi, Bakanlığınız Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün kararları ile feshedildi. Görevine son verilen meslektaşlarımız açıktan sözleşme yolu ile göreve başlamış, mesleklerinde kıdemli hekimlerdir. Fesih işlemi öncesinde haklarında bir soruşturma açılmamış, savunma hakkı kullandırılmamıştır. Görev süreleri içinde herhangi bir suç işlememişler, haklarında bir mahkumiyet hükmü verilmemiştir. Görevlerini gerektiğince yerine getiren meslektaşlarımız, bir anda işsiz, hastaları ise hekimsiz bırakılmıştır.

Meslektaşlarımıza tebliğ edilen yazıda gösterilen gerekçe, "güvenlik soruşturması sonucunun olumsuz" olduğu sonucuna varılmasıdır. Görevlerine yıllar önce atanmış, görev değişikliği söz konusu olmayan, yeniden atama talebinde bulunmayan meslektaşlarımız hakkında, bu işlemlerin hangi amaçla, neye dayanarak ve kimler tarafından tesis edildiği anlaşılamamıştır.

Emniyet görevlilerinin meslektaşlarımız hakkında hangi "özel bilgileri" topladıkları, Bakanlık bünyesinde hangi özelliklere sahip kişilerden oluşan Komisyonun bu "özel bilgileri" değerlendirdiği, söz konusu "Komisyonun" meslektaşlarımızın hangi özelliklerini, hangi ölçütlere dayanılarak hekimlik mesleği için "olumsuz" bulduğu ve hangi objektif nedenlerle görevlerine son verilmesi gerektiği sonucuna vardığı da bilinmemektedir.

Sayın Bakan,

Meslektaşlarımızın, güvenlik soruşturması nedeniyle sözleşmelerinin feshedilmesi, Uluslararası Hukuka, Anayasaya, Anayasa Mahkemesinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarına, 657 sayılı Kanununa, 4045 Sayılı Kanununa, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliğine, Aile Hekimliği Kanunu ve ilgili mevzuatına açıkça aykırıdır. Bakanlığımızın uymakla yükümlü olduğu yöntem kurallarına, yüksek yargı içtihatlarına uymamaktadır. Bütünüyle hukuki dayanaktan yoksun olduğu için yok hükmündedir.

Türk Tabipleri Birliđi Merkez Konseyi

GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No: 2 / 17 - 23, 06570 Maltepe - Ankara / Türkiye
Tel: (+90 312) 231 31 79 | Faks: (+90 312) 231 19 52 - 53 | e-posta: ttb@ttb.org.tr | <http://www.ttb.org.tr>

Açıkça haksız ve hukuksuz bu işlemler ile meslektaşlarımız, aileleri ve vatandaşlarımız mağdur edilmektedir. Aşağıda özetleyeceğimiz nedenler ışığında işlemlerin Bakanlığınızın hukuk müşavirlikleri tarafından incelenmesini ve ivedilikle meslektaşlarımızın görevlerine iadesinin sağlanması için bu yazıyı size iletiyoruz.

Sayın Bakan, fesih işlemleri ve buna dayanak gösterilen güvenlik soruşturması işlemleri yok hükmündedir. Çünkü;

1- Gerek ülkemizin tarafı olduğu uluslararası hukuk, gerekse iç hukuk uyarınca, güvenlik soruşturması kişilerin özel hayatlarına yönelik bir müdahaledir. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları uyarınca böyle bir müdahale ülkenin iç ve dış güvenliği ile ilgili görevler yönünden belli sınırlar içinde yapıldığında hukuka uygun olabilir. Hekimlik bu tür meslekler arasında değildir.

2- Güvenlik Soruşturması nedeniyle sözleşme fesihleri yasallık ilkesine ve Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı kuralına aykırıdır.

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, 27.02.2019 günü verdiği Fatih Saraman kararında; güvenlik soruşturmasının Kanuni dayanağını oluşturan 4045 sayılı Kanunun ile Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliğinin bireylerin özel hayatına saygı hakkının güvencelerini sağlayacak hükümlerden yoksun olduğunu, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının nasıl ve ne şekilde yapılacağı konusunda hiçbir düzenleme içermediğini, bu konuyu soruşturma ve araştırma yapmaya yetkili makamların görev ve talimatlarına bıraktığını, objektif ön görülebilir ve önceden belirlenebilir güvenceleri ve usullere tabii kılınmadığını, bu haliyle de keyfiliği açık bir durum yarattığını, 4045 sayılı Kanunun temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında aranan konu ile ilgili temel esasları, ilkeleri içeren bir çerçeve sahip olmadığını, olası kötüye kullanımlara yeterli güvence sağlayacak şekilde kaleme alınmadığını, bu yasaya dayanılarak yapılan işlemin Anayasa'nın 20. Maddesine aykırı olduğunu saptamıştır. Her ne kadar 657 sayılı Kanunun 48. Maddesine önce KHK ile sonra da 7070 sayılı Kanun ile kamu görevine girmede aranan genel şartlar arasına güvenlik soruşturmasının olumlu olması koşulu eklenmiş ise de; bu ek hükümler de saptanan Anayasaya aykırılığı gidermediği gibi işlemi hukuka uygun kılmamaktadır.

Bilindiği gibi Anayasa Mahkemesi Kararlarının bağlayıcılığı, Anayasa'nın 153. Maddesinde "*Anayasa Mahkemesi kararları... yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar*" hükmü ile Anayasal düzeyde ifade edilmiştir. Benzer bir düzenleme, Anayasa Mahkemesi Kanunu'nun 66/1 maddesinde de yer almaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru kararlarının objektif etkisi uyarınca, Mahkeme tarafından hak ihlali olduğu tespit edilen işlemle aynı nitelikteki işlemleri tesis etmesi Anayasaya aykırı düşüğünden söz konusu işlemlerinizin ivedilikle geri alınması gerekmektedir. Ayrıca yine gelecekte de Anayasa Mahkemesinin kararı doğrultusunda benzer nitelikli ihlallerin önlenmesi için yürütme organı olarak önlem alma yükümlülüğünüz bulunmaktadır.

3- Öte yandan Aile Hekimlerinin sözleşmelerinin feshi işlemleri, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliği hükümlerine de aykırıdır. Yönetmeliğin amacına ilişkin 1. Maddesinde "*ilk defa veya yeniden kamu hizmeti ve görevlerine atanacaklar hakkında*" güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılacağı düzenlenmiştir. Oysa başta da belirttiğimiz üzere meslektaşlarımız hem meslek olarak hem de zaten öteden

beri görevlerine devam ettikleri için bu işlemin uygulanabileceği kamu görevlileri içinde yer almamaktadır.

Ayrıca aynı Yönetmelik hükümlerinde, özel olarak güvenlik soruşturması yöntemi düzenlenen görevler dışında kalan kamu görevlileri için rutin bir güvenlik soruşturması söz konusu edilmemiştir. Yalnızca gerekli görülen hallerde ilgili Bakanlığın talebi ile yapılabileceği belirtilmiştir. Bakanlığınız tarafından bu talebin aile hekimliği kamu hizmetine ilişkin hangi objektif nedenlerle yapıldığı da açıklamaya muhtaçtır.

Yine Aile hekimliği mevzuatında, güvenlik soruşturması sonucu sözleşmelerinin feshedileceğine ilişkin bir hüküm bulunmadığı gibi, ilgili yönetmelikte sayılan fesih nedenlerinin varlığı halinde sözleşmenin feshi öncesi kişiler hakkında soruşturma yapılması ve savunmalarının alınması gerektiği düzenlenmiştir. Meslektaşlarımız yönünden bu gerekliliğe de uyulmamıştır.

4- Yanı sıra Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliğinde, Emniyet görevlilerine yaptırılan araştırmanın sonuçlarının Bakanlıklarda Bakan yardımcısının başkanlığında değerlendirme komisyonu tarafından yapılacağı, bu değerlendirmenin olumlu bulunmaması halinde her durumda göreve son verilme yönünde işlem tesis edilmeyeceği, görev yeri değişikliği ve başkaca işlemlerin de yapılabileceği yönünde düzenlemeler bulunmaktadır. Meslektaşlarımıza tebliğ edilen yazılarda Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün bir komisyon kararına dayanarak fesih işlemini gerekli gördüğü bilinmektedir. Bu gerekliliğin hukuki ve objektif nedenlerinin bulunmaması bir yana; ortaya çıkan emareler Yönetmelikte belirtilen oluşum ve işleyişin hayata geçirilmediği, komisyonun belirtilen yöntem kurallarına uygun işlemleri tesis etmediği yönündedir.

Sayın Bakan,

Sonuç olarak hukuk güvenliğinin olmadığı, kanunların şeklen bile uygulanmadığı bir toplumda sağlıklı olma halini temin etmek, sağlık hizmeti vermek mümkün değildir. Temel hak ve hürriyetleri, Anayasayı, yüksek yargı organı içtihatlarını yok sayarak, ilgili alt mevzuata aykırı olarak meslektaşlarımızın işini, ailelerinin aşını, hastalarının hekimini ellerinden alan bu haksız işlemin ivedilikle geri alınması "sağlığımız" için zorunludur.

Ayrıca hekimler hakkında hekimlik mesleğinin hangi gereklerinden yola çıkarak, hangi ölçütler üzerinden güvenlik soruşturması yaptırıldığı, soruşturma sonuçlarının hangi kamu görevlilerinden oluşan komisyon tarafından değerlendirildiği bilgisinin, hukuki güvenlik ilkesi ve öngörebilme hakkı kapsamında Birliğimize ve hekimlerimize iletilmesi talebimizi bilgilerinize sunuyoruz.

Saygılarımızla,
Prof. Dr. Sinan Adıyaman

TTB Merkez Konseyi
Başkanı